

[Hjortnæs.]

har ingen klar viden om, hvad det vil betyde i ansættelse af administrativt personale inden for den sociale sektor, hvis vi bliver medlem af fællesmarkedet, til at administrere alle disse ordninger, men at der bliver tale om et ikke uvæsentligt antal, må ligge klart. Og med de stramme rammer, vi i øvrigt kører efter for vores personalepolitik inden for den offentlige sektor, er det stadig væk min vurdering, at der ikke bliver ressourcer til rådighed til at udbygge behandlergrupperne, og det er for mig også et tegn på en nedsættelse af den sociale standard.

Jeg kunne have lyst til at gå ind på en række af de spørgsmål, som hr. Nyboe Andersen bl. a. var inde på i sit indlæg. Men jeg skal indskrænke mig til at tage et enkelt problem op, og det er spørgsmålet om demokratiets muligheder inden for fællesmarkedet, bl. a. fordi også dette problem for mig er noget fundamentalt. Der er også andre talere, der har været inde på det spørgsmål.

Uanset hvordan vi nu vurderer fællesmarkedsstrukturen, må vi kunne blive enige om, at vi efter et eventuelt medlemskab relativt hurtigt må tage stilling til, hvorledes vi sikrer den demokratiske kontrol med de overordentlig komplicerede beslutningssystemer, der er i fællesmarkedet. Jeg ved også, at hr. Nyboe Andersen i en tidligere debat har været inde på og har efterlyst en debat og en overvejelse af disse problemer.

Jeg er alvorligt nervøs for, at vi ikke vil evne at løse de styringsproblemer, vi står over for. Med risiko for ligesom at rette anklager mod vort eget system vil jeg alligevel sige, at også inden for vort eget system har vi styringsproblemer, og vi har vanskeligt ved at løse disse problemer. Jeg opfatter situationen sådan, at ved medlemskab af fællesmarkedet vil disse styringsproblemer blive forøget i ganske betydelig grad, og at der ikke umiddelbart er grund til at antage, at vi vil kunne løse disse problemer.

Vi må også kunne blive enige om, at de store enheder svækker nærdemokratiet, og at det voksende bureaukrati, også i fagbevægelsen, hvis den skal samarbejde internationalt for overhovedet at få indflydelse nede i Bruxelles, må betyde, at det enkelte medlems muligheder for at få indflydelse på sine egne anliggender vil blive svækket.

Disse tendenser er i klar modstrid med de tendenser, der i øvrigt bevæger sig i befolkningerne. Det må være klart for enhver, at i et avanceret skolesystem og på et højt uddannelsesniveau skabes der mennesker, der har andre krav til medindflydelse på arbejdspladserne, på uddannelsesinstitutionerne og i det politiske demokrati, og hvis man går ind i et system, der modvirker disse tendenser, så skaber man nogle sociale spændinger, som vi i hvert fald ikke tidligere har kendt i dette samfund.

Må jeg slutte med at sige, at vi kan være uenige om mange ting, f. eks. om hvordan vi skal vurdere Danmarks forhold til EF. Men ét burde vi kunne blive enige om, nemlig at det er en ulykke, at det danske folk står dybt splittet i spørgsmålet om et ja eller nej til fællesmarkedet. Det har altid været en parlamentarisk grundregel i Danmark, at man ikke træffer beslutninger på væsentlige politiske områder uden at skabe en bred enighed. Store politiske reformer har man altid i dette folketing søgt at gennemføre i bred enighed. Det har været en grundregel i dansk parlamentarisme.

Man har sagt til os, at spørgsmålet om indtræden i fællesmarkedet er det største politiske spørgsmål, vor generation skal tage stilling til. Det er den danske befolkning, der skal tage stilling til det, og det er den danske befolkning, der står dybt splittet i dette spørgsmål. Hvis man skal leve op til dansk parlamentarismes grundregler, må vi i hvert fald kunne blive enige om, at den danske befolkning ikke på nuværende tidspunkt er moden til at tage stilling til dette spørgsmål, og det burde måske være netop den konklusion, ansvarlige politikere drog i den foreliggende situation.

Formanden: Der er to anmodninger om korte bemærkninger. Jeg vil gerne på dette tidspunkt understrege, at vi endnu har 19 talere indtegnet i første omgang; dertil kommer ministre, ordførere i anden omgang plus alle, der ønsker ordet også i anden omgang. Det er meget hensigtsmæssigt, hvis vi kunne gennemføre denne debat i aften; det kan vi altså kun, hvis medlemmerne viser tilbageholdenhed såvel med korte bemærkninger som med længden af de taler, de holder. Hvad det sidste angår, har jeg